

Pracovní list

Ze života obojživelníků

A Proč se obojživelníkům říká obojživelníci?

Nejjednodušejí se to dá vysvětlit následujícími řádky: obojživelníkům říkáme obojživelníci proto, že ve vodě se vyvíjí jejich larvy - ke své existenci tedy potřebují, alespoň v určité fázi svého života, vodu. Dospělci jsou přizpůsobeni jak životu na souši, tak i ve vodě. Obývají tedy oba živly (vodu i souš).

OBÝAJÍ

OBA
ŽIVLY

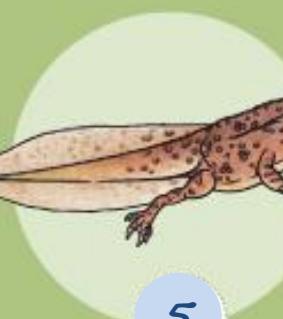
JSOU TO

OBOJ
ŽIVELNÍCI

B Narostou žabím pulcům nejdříve přední, nebo zadní nohy?

Protože jsme v předchozím bodě „natukli“ otázku vývoje obojživelníků, máme zde připravený úkol na toto téma. Jak jsme již zmínili, obojživelníci Českosaského Švýcarska potřebují pro svůj vývoj vodu, neboť právě ve vodě se vyvíjí jejich larvy. Seřaď správně vývoj jednoho z našich nejběžnějších obojživelníků: ropuchy obecné.

Tým úkolem je seřadit pomocí čísel jedna až sedm, která napíšeš do menších koleček, jednotlivá vývojová stadia ropuchy obecné od nejmladšího k nejstaršímu (od vajíčka k dospělci). Až budeš mít čísla zapsána, vybarvi kolečka s čísly modrou nebo hnědou pastelkou podle toho, v jakém prostředí (životu) se s daným vývojovým stadium setkáš (modrá je voda, hnědá je souš).

tato polička slouží pro zápis čísla
a pro vybarvení pastelkou podle
úkolu ze zeleného rámečku

2

7

4

5

6

1

B

Pracovní list Ze života obojživelníků

c) Přežijí jarní putování za rozmnožováním?

Každé jaro putují obojživelníci ze svých zimovišť za rozmnožováním k vodním plochám. Někteří z nich překonávají i několik kilometrů dlouhou pouť, na niž je čeká nejedno nebezpečí. Na tuto cestu se ve tvém pracovním listu vydává i jeden z běžných druhů našich obojživelníků: skokan hnědý. Jsme napnutí, jestli nás skokan dokáže, s tvou pomocí, nalézt správnou cestu.

Najdi skokanovi hnědému bezpečnou cestu k vodní ploše. Dej ale pozor! Některé cesty jsou pro obojživelníka velmi nebezpečné!

... klíčoval jsi, jak se dalo, ale nakonec té auto přejelo, zvol jinou cestu

... ouha, hladový lisák si na tobě pochutnal, tudy cesta nevede

... hurá, prošel jsi vsemi nebezpečenstvími a dostal se živ a zdrav do své rodné tůně

... ale ne, zbláznila tě užovka, zkus jinou cestu

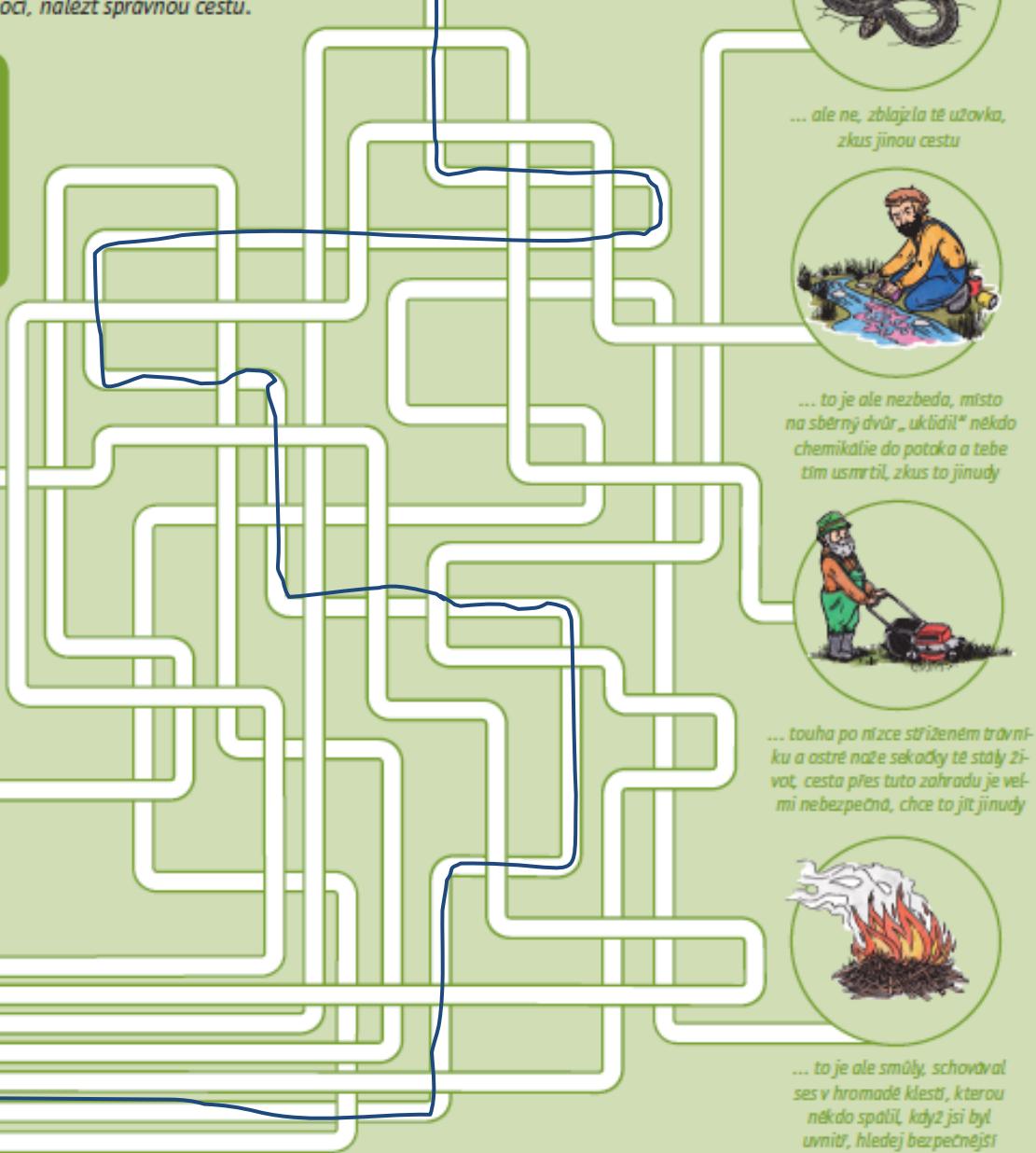
... to je ale nezbeda, místo na sběrný dvůr „uklidil“ někdo chemikálie do potoka a tebe tím usmrtil, zkus to jinudy

... touha po různé střížení trávníku a ostré nože sekadly té stály život, cesta přes tuhú zahradu je velmi nebezpečná, chce to jit jinudy

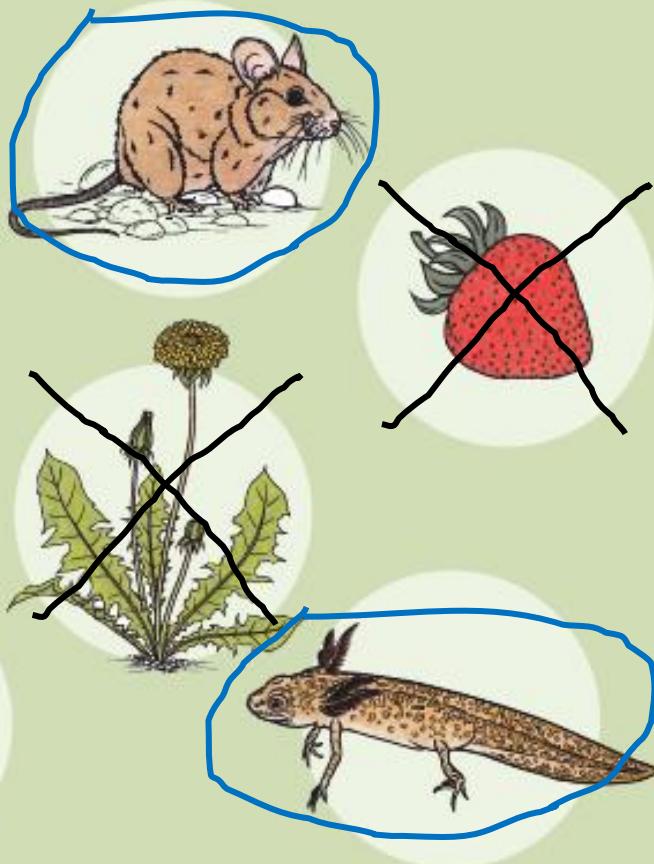
... to je ale smůlky, schovával ses v hromadě klestí, kterou někdo spálil, když jsi byl umírat, hledej bezpečnější cestu

D Sním tě, nebo ne?

Obojživelnici v Českosaském Švýcarsku se žíví především bezobratlými živočichy a hmyzem. Některé větší obojživelníci ale dokážou výjimečně požírat i drobné obratlovce, které se jim podaří ulovit. Většina obojživelníků loví ze zálohy. Vyčkává, a když se kořist přiblíží na dostatečnou vzdálenost, vymrští rychle svůj lepkavý jazyk, kterým kořist zachytí a vtáhne do tlamy.

Tvým úkolem je zakroužkovat obrázky zvířat a rostlin, kterými se často obojživelníci žíví, a škrtnout ty, které naši obojživelníci nežerou.

E Neuvěřitelné vlastnosti obojživelníků ...

Obojživelníci jsou opředeni mnoha myty a pověrami. Mnoho babiček si ze svého dětství ještě dnes pamatuje, že dotknout se ropuchy bude znamenat velké nepříjemnosti. Dnes jsou však obojživelníci již dobře prozkoumanou skupinou živočichů a mnoho pověr a mytí, které se o nich tradují, se nám podařilo vysvětlit a vyvrátit.

Tvým úkolem je škrtnout všechna chybána tvrzení a zakroužkovat ta, která jsou správná.

Když sáňnu na ropuchu holou rukou, nastane mi bradavice.

Když políbil ropuchu, stane se z ní krásná princezna.

Ropucha obecná při ohražení polýká vzduch a naftuje se, aby vypadala větší, než ve skutečnosti je.

Někteří obojživelníci se proti svým predátorům brání vylučováním jedu.

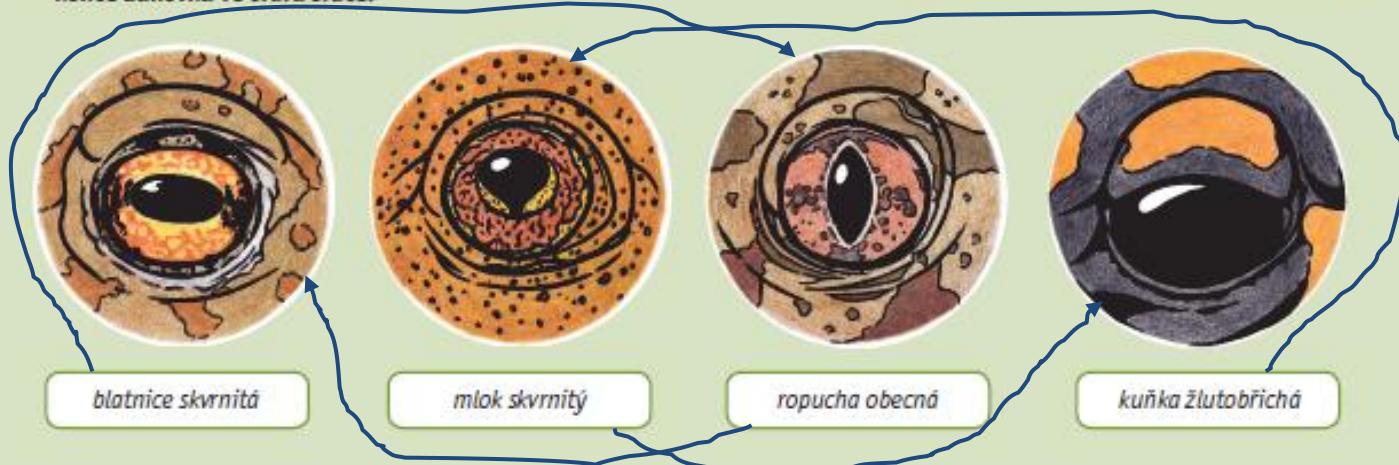
Mlaci jsou ohňovými tvory. Ohnem se žijí a čistí si jim svou kůži. Člověk, který se potře mláčí krví, stane se vinným nezranitelným. Vhodíte mláčka do ohně, všechno pojde (sní) a oheň tak uhodíte.

Spadne-li žába do studny, vodu v ní otráví a včelami, které se ze studny napijí, zemřou.

F Překrásná kukadla

Věděli jste, že různé druhy obojživelníků mají různá zbarvení očí i tvary duhovek? Jeden má oko zlaté s vodorovnou duhovkou, druhý zase se svíslou, třetí má oko tak tmavé, že duhovka téměř není vlnět, a čtvrtý má dokonce duhovku ve tvaru srdce.

Tvým úkolem je propojit čarou správný obrázek oka se jménem obojživelníka.

G I ty můžeš přidat ruku k dílu a pomoci obojživelníkům

Jedním z vlivů, který ohrožuje obojživelníky, je úbytek jejich přirozeného prostředí. Tůnky, v nichž se dříve rozmnožovali, zarůstají dřevinami a zanáší se blátem. Ubývá míst, kde by mohly nerušeně zimovat. A pomoc není přitom nijak složitá. Pomoz obojživelníkům některým z uvedených nápadů:

1. Najdi ve svém okolí tůnku, ve které je voda, a vyčistí ji. Někdy postačí vytahat z vody nepořádek, jindy je dobré

- pomocí lopaty vyhrabat z vody i bláto, jímž se tůnky zanázejí. Bláto vynes mimo tůnku.

2. Vytvoř si na své zahradě tůnku pro obojživelníky. Obojživelníci mají většinou rádi tůnky, kterými neprotéká

- voda. Takovou tůnku si můžeš jednoduše a bez velkých nákladů vyrobit i na své zahradě. V málou používané části zahrady vykopej cca 40 cm hlubokou díru s postupně svažujícími okraji – šířku nechej takovou, jak velkou chceš mít tůnku. Do vyhloubené díry vlož nepropustnou folii (ideálně jezírkovou). Díru zaplň vodou a osázej vodními rostlinami. Do tůnky ale nedávej ryby. S těmito se obojživelníci nekamarádí!

3. Vytvoř na své zahradě místo pro zimování obojživelníků. Zimoviště vytvoříš tak, že někde v málou užívaném kou-

- tě zahrady budeš shromažďovat větší i menší klacky, drny, trávu a další přirodní materiál, z kterého vytvoříš hromadu. Do této hromady se jistě brzy nastěhuje nějaký nájemník. S trochou štěstí to může být žába nebo čolek.